

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-2355220
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Aralık 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/40619-20 GK 92
7/43709 GK 134
7/48295 GK 11
7/49044 GK 12
7/49066 GK 12
7/49154 GK 12
7/49211 GK 12
7/49319 GK 12
7/49735 GK 12

7/52411-15
7/52417-24 } GK 21
7/52522-23
7/52528-29 } GK 23
7/52613-16
7/52618-20 } GK 24

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Liste (8 Adet, 9 Sayfa)
-Cevap Yazısı (139 Adet, 251 Sayfa)

7/49894 GK 12
7/51219-20 }
7/51441 } GK 15
7/51443 }
7/51619 }
7/51621-22 }
7/52100-01 } GK 17
7/52103-04 }
7/52217 } GK 18
7/52222 }
7/52704-08 }
7/52710-14 } GK 25
7/52717-18 }
7/52954 }
7/52956-63 }
7/53081 } GK 27
7/53084 }
7/53086-89 }
7/53091-92 }
7/53285-92 }
7/53294-95 }
7/53297-98 } GK 30
7/53446-49 }
7/53451-52 }
7/53455-58 }
7/53460-61 }
7/53590-91 GK 32
7/53692 }
7/53696-98 } GK 34
7/53700-03 }
7/53705-06 }
7/53787 GK 35
7/53882-86 }
7/53888-90 } GK 38
7/53892 }
7/54020 GK 40
7/54107-09 }
7/54117 }
7/54119-25 }
7/54309-10 }
7/54317 }
7/54440 }

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV.MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/52415 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2020 Yılı Sayıştay Denetim Raporu yayımlanmıştır. Sayıştay, yapılan incelemede, bitişik ada-parcel üzerinde yer alan işletmelerin, ÇED sürecinde kapsam dışı kalabilmek için, normalde tek işletme olmasına rağmen iki farklı işletmeymiş gibi başvuru yapması sonucu, Yönetmelik'te yer alan sınır değerlerin altında kaldığını tespit etmiştir.

Sayıştay, raporda ilgili mevzuatı şu şekilde ifade etmiştir: "ÇED Yönetmeliği'nin ekinde EK- 1 Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi ve EK-2 Seçme-Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi yer almaktadır. Yönetmelik kapsamında yer alan projelere başlayacak olan işletmeler, işin hacmine göre işe başlamadan ya ÇED Başvuru Raporu ya da Proje Tanıtım dosyalarını hazırlamak zorundadır. Yönetmelik eki EK-2 listesinde yer alan eşik değerlerin altında kalan işletmeler ise ÇED Yönetmeliği kapsamı dışında değerlendirilmekte ve ÇED süreci açısından bir yükümlülükleri bulunmamaktadır."

Yapılan tespit, "Bazı işletmelerin, bitişik ada parseller üzerinde tek bir işletme olarak hizmet verdiği, ancak, ÇED Yönetmeliği kapsamında başvuru yaparken aynı kişiye ait farklı iki işletme üzerinden başvuru yapılması sonucu, eşik değerin altında kalarak iki farklı ÇED muafiyeti yazısı aldığı; dolayısıyla, normalde EK-2 kapsamında Proje Tanıtım Dosyası hazırlanması gerekirken dosya hazırlanmadan ÇED sürecinin tamamlandığı görülmüştür" diye belirtilmiştir.

İdare tarafından söz konusu hususları tespit edecek denetim mekanizmalarının işletilmediğini vurgulayan Sayıştay, "ÇED karar sürecinde Yönetmelik'teki yükümlülüklerini yerine getirmemek için, olduğundan daha düşük kapasite değerlemesine ulaşmaya çalışan kişi ve kuruluşların dikkatle ele alınması, tüzel kişilerin ortaklık yapılarının, kurucu ve yetkili kişilerinin hem hukuki hem de mahallinde yapılan incelemeyle titiz bir şekilde değerlendirilmesi gerektiği" yönünde değerlendirme yapmıştır. Buna göre;

- 1- Sayıştay'ın bazı işletmelerin, "Bitişik ada parseller üzerinde tek bir işletme olarak hizmet verdiği, ancak, ÇED Yönetmeliği kapsamında başvuru yaparken aynı kişiye ait farklı iki işletme üzerinden başvuru yapılması sonucu, eşik değerin altında kalarak iki farklı ÇED muafiyeti yazısı alarak, normalde EK-2 kapsamında Proje Tanıtım Dosyası hazırlamadan ÇED sürecini tamamladığı" yönündeki tespitinden hareketle; Bakanlığınız söz konusu işletmelerin hangileri olduğunun tespit edilmesi için bir çalışma başlatmış mıdır? Detayları nedir? Başlatmadıysa gerekçesi nedir?

- 2- Bitişik ada parseller üzerinde tek bir işletme olarak hizmet vermesine rağmen, ÇED başvurusu yaparken aynı kişiye ait farklı iki işletme üzerinden başvuru yaparak eşik değer altında kalıp, iki farklı ÇED muafiyeti yazısı alarak, normalde EK-2 kapsamında Proje Tanıtım Dosyası hazırlamadan ÇED sürecini tamamlayan işletmelerin listesi nedir?
- 3- Mevzuata aykırı davranan söz konusu işletmelerle ilgili hangi idari işlemler uygulanacaktır?
- 4- Sayıştay'ın söz konusu hususları tespit edecek denetim mekanizmalarının işletilmediği tespitine yönelik açıklamanız nedir?
- 5- Denetim mekanizmalarının işletilmemesinin sebebi ve sorumlusu/sorumluları kimdir?
- 6- Denetim mekanizmalarının işletilmesiyle ilgili ihmali olan kişiler/sorumlular hakkında hangi somut adımlar atılacaktır?
- 7- Bu konuda denetim mekanizmalarının sağlıklı olarak işletilmesi amacıyla hangi somut adımlar atılacaktır?

CEVAPLAR

ÇED nihai izin niteliği taşımamakta olup, ÇED Kararı alınmasına müteakip ilgili diğer kurumların da mevzuatları kapsamında görüşlerinin alınması gerekmektedir. ÇED süreci başlatılan projeler hâlihazırda işletilen ve kapasite artışı nedeniyle tekrar başvuru yapan projeler olduğu gibi ağırlıklı olarak sahada hiçbir faaliyetin bulunmadığı projelerden oluşmaktadır. İşletmede olan projelerle ilgili başvuru yapıldığında ilgili sanayi/ticaret odalarından veya ilgili kurumlardan kapasitelerine konu aldıkları izinler istenilmektedir. Bu nedenle kapasitelerini düşük göstermeleri mümkün değildir.

Yeni projelerde ise ÇED Kararı sonrasında diğer izinler için ilgili kurumlara başvuru yapılması gerektiğinden, bahse konu kurumlar tarafından ÇED Kararına konu kapasite ile kendilerine müracaat edilen kapasite karşılaştırılmakta ve tereddüt hasıl olan durumlarda da yeniden Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı görüşü sorulmaktadır. ÇED Kararı verilmesi akabinde tesiste gerek İl Müdürlükleri gerekse Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ilgili birimleri tarafından denetimler yapılmakta ve ÇED Kararı'na aykırı çalışıldığının tespiti halinde idari işlem yapılmaktadır. Ayrıca revizyon çalışmaları devam eden ÇED Yönetmeliği'nde de bu husus dikkate alınacaktır.

Proje alanı mücavirinde (bitişik parsel) aynı gerçek/tüzel kişiliğe ait olan aynı faaliyet konusunda başka bir yatırım varsa, bir önceki faaliyetin kapasitesi ile yeni başvurusu yapılan faaliyetin kapasitelerinin toplanarak ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmesi hususunda 04.06.2020 tarihli yazımız ile İl Müdürlükleri talimatlandırılmıştır. ÇED sürecinde kapsam dışı kalabilmek için, normalde tek işletme olmasına rağmen iki farklı işletmeymiş gibi başvuru yapılmasının önlenmesi hususu revizyon çalışmaları devam eden ÇED Yönetmeliği'nde de dikkate alınacaktır.